

PUHEENAIHE

Ajassa: Jäälissä juhliitaan luontoa lauantaina

Suomen luonnon päivänä Jäälissä Kalamäellä vietetään uuden vaellusreitit avajaisia. Samalla juhlistetaan 10 vuotta täyttävää vedenhoitoyhdistystä ja sen työtä Jäälinjärven puhdistamiseksi.

ELINA NISKASAARI TEKSTI

Lauantaina Jäälissä Kalamäellä järjestetään ulkoilmatapahtuma, jonka yhteydessä juhlistetaan Jääli-Koiteli-vaellusreitit valmistamista. Samalla vietetään Kiimingin Jäälissä vedenhoitoyhdistyksen 10-vuotisjuhlaa. Yhdistys on yksi vaellusreitit rakentamisen vastuutoimijoista.

Minkälainen projekti vaellusreitit rakentaminen on ollut, Kiimingin-Jäälissä vedenhoitoyhdistyksen hallituksen aktiivi Birger Yläsalkko-oja?

–Projekti on ollut kolmen yhdistyksen eli Jäälissä vedenhoitoyhdistyksen, Jäälissä asukasyhdistyksen ja Jäälissä Leijonien yhteinen rutiinit.

–Hanke on toteutettu talkoovoimin ja siihen on mennyt noin 3000 työtuntia. Meillä on vapaaehtoisia paljon monipuolista asiantuntemusta, jota hankkeessa on voitu hyödyntää.

Suomen luonnon päivä Kalamäellä

Tilaisuus alkaa Kalamäen virkistysalueella kello 16 lauantaina 28. elokuuta.

Ahtapuheen pitää Oulun kaupungin konsernijohtaja Jukka Weisell.

Tapahtumassa on musiikkiesityksiä, maksutonta ruokaa ja kahvitarjoilua sekä esitelmäjä.

Paikalle kannattaa saapua Hietakujan kautta, vaikka karttasovellus neuvoksi tosin.

Hietakujalta on opasteet Kalamäelle. Pariskipakalta kävely-matkaa tulee noin 300 metriä ja kulku on esteetön.

Elokuun viimeistä lauantaita on vuodesta 2013 lähtien juhlistettu Suomen luonnon päivänä.

Birger Yläsalkko-oja on toiminut vastuushenkilönä uuden Jääli-Koiteli-vaellusreitit rakentamishankkeessa. Lauantaina juhliitaan valmistusreitit sekä vuosikymmenen kestänyttä yhdistystyötä Jäälinjärven puhdistamiseksi.

Mitä vaellusreitit rakentaminen on pitänyt sisällään?

-Käytännössä kahdeksan kilometrin reitille on rakennettu noin kilometrin verran pitkoispuita sekä kaksi laavaa. Kokonaisuutena kuuluu myös muutaman nuotiopaikkoja reitin varrella sekä lintutorin rakentaminen. Lisäksi vanhan 1700-luvulta peräisin olevan Kalamäen talon navetan raunioihin on rakennettu näköalapaikka.

-Hankkeen myötä Kalamäen virkistysalue on tehty esteettömäksi, eli paikalle pääsevät nyt myös pyörätuolilla liikkuvat.

Millainen merkitys uudella vaellusreitillä on alueelle?

-Kyllä sillä on välttämättä virkistysarvo. Hiihtoreitinään on ollut jo käytössä ja tälläisellä erämaalaadulla on eri olemus kuin urheilulaadulla. Ihmiset jäävät juttelemaan toisilleen

ja tunnelma on kilireetön.

-Maastopyöräily on alueella lisääntynyt huomattavasti hankkeen myötä. Myös Jämsän koulu hyödynnä alueella paljon opintoympäristönä ja retki-kohteena.

Mitä vesienhoitoyhdistys on Jämsässä tehnyt?

-Jämsänjärven kunnosus on ollut yhdistyksen pääasiallinen tehtävä. Lämpövirtausjärven laskevan veden raota- ja humuspitoisen kiintoaineen pitoisuudet ovat suuria, mikä huonontaa veden laatua.

-Veden laadan parantamiseksi on rakennettu kosteikkoja ja suuri laskeutusallas. Tilanne onkin parantunut

ja ennen yleiset siltilevä ja limalevä ovat käytännössä kadonneet.

-Myös kalakantaa on saatu korjattua, eli merestä järven kutemaan tulevaa särkiä on saatu pyydyttyä keväisin jopa 1,5 tonnin verran. Nyt sen kanta on taantunut reilusti ja keväinen pyyntimäärä on joitain kymmeniä kiloja.

Millaisia suurimmat vesienhoitohankkeet ovat olleet?

-Viime vuonna valmistunut laskeutusallas on kolmen hehtaarin kokoinen alue, joka on eroteltu muusta järvestä pinnasta pohjaan yltävällä suodatinrunkaalla. Siinä on myös virtausaukkoja jotta elöt

voivat kulkea sen läpi.

-Kalamäen kosteikko kiinnittää noin kuuden hehtaarin alueen, johon on rakennettu monimuukainen virtaus- ja lietteenkeruujärjestelmä. Lietettä siirretään pumpaamalla joko varastoaltaaseen tai suolle kuivumaan.

Mistä hankkeiden rahoitus koostuu?

-Rahoituksesta suurin osa on tullut ely-keskukselta ja Metsäkeskukselta. Lisäksi on osallistunut Kiimingin kunta, Oulun kaupunki, Leader ja K-supermarket Jämsällä. Hanketta on rahoitettu myös yhdistysten jäsenmaksuilla sekä kol-

mella 10 000 euron yksityislahjoituksella. Vaellusreitit sekä Jämsänjärven puhdistukseen on käytetty yhteensä noin 400 000 euroa ja noin 15 000 talkootyötuntia.

Mitä yliopiston kanssa alkava yhteistyö tarkoittaa?

-Etsimme yhteistyössä tutkimuksen kautta uusia keinoja järven puhdistamiseen. Ensimmäisenä koetelemme, onnistuuko veden puhdistaminen kemiallisesti biopolymeerillä. Se on luonnollinen aine, jota lisätään järven tuloveeseen. Sen toivotaan muodostavan tiivistymiä, joihin pienemmät huuhaikkaset kerääntyvät.»